

Základní škola a Mateřská škola Sazovice, okres Zlín,
příspěvková organizace

Sazovice 78, 763 01 p. Mysločovice

Školní vzdělávací program pro školní družinu

Motto: *Není člověka, na němž by nebylo něco vzácného,
pro co ho musíme mít rádi,
není věci, na níž by nebylo něco zvláštního,
pro co se jí nepřestaneme znovu a znovu podívat,
není události, není drobné příhody,
v níž jako v jádru by nebyl ukryt košatý strom.*

(František Hrubín)

Struktura vzdělávacího programu školní družiny

1. Identifikační údaje

2. Charakteristika

2.1 Velikost a vnitřní organizace školní družiny

3. Popis materiálních podmínek

4. Popis ekonomických podmínek

5. Popis personálních podmínek

6. Popis psychosociálních podmínek

7. Podmínky přijímání a ukončení vzdělávání

8. Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví

9. Spolupráce se zákonnými zástupci a jinými subjekty

10. Cíle vzdělávání ve školní družině

11. Formy vzdělávání

12. Obsah vzdělávání ve školní družině

12.1 Místo, kde žijeme

12.2 Lidé kolem nás

12.3 Lidé a čas

12.4 Rozmanitost přírody

12.5 Člověk a jeho zdraví

13. Klíčové kompetence

13.1 Kompetence k učení

13.2 Kompetence k řešení problému

13.3 Komunikativní kompetence

13.4 Sociální a personální kompetence

13.5 Činnosti, občanské a pracovní kompetence

13.6 Kompetence k trávení volného času

14. Rozpracování kapitol s jednotlivými klíčovými kompetencemi

14.1 Místo, kde žijeme

14.2. Lidé kolem nás

14.3 Lidé a čas

14.4 Rozmanitost přírody

14.5. Člověk a jeho zdraví

15. Podmínky pro vzdělávání účastníků se speciálními vzdělávacími potřebami

16. Podmínky pro vzdělávání účastníků nadaných

17. Evaluace

1. Identifikační údaje

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁJMOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ

Název školního vzdělávacího programu :

Školní vzdělávací program pro školní družinu

Název školy: Základní škola a Mateřská škola Sazovice,
okres Zlín, příspěvková organizace

Adresa školy: Sazovice č. 78, 763 01 p. Mysločovice

Ředitelka školy: Mgr. Věra Velísková

Vychovatelka: Mgr. Vladimíra Círanová

Telefon: 577 121 421

e-mail: reditelna@zssazovice.cz

www adresa: www.sazovickaskolicka.ic.cz

Zařazení do sítě škol:

IZO: 118 500 953

REDIZO: 118 500 910

IČO: 75023067

Zřizovatel: Obec Sazovice
Sazovice č. 180, 763 01 Mysločovice

Telefon: 577 121 500

www adresa: www.sazovice.cz

e-mail: starosta@sazovice.cz

Platnost dokumentu od: 1. 9. 2020 č. j. 61/2020

2. Charakteristika

Školní družina je školské zařízení, které ve dnech školního vyučování tvoří mezistupeň mezi výukou ve škole a výchovou v rodině. Pedagogická práce ve školní družině má svá specifika. Účastníkům zajišťuje odpočinek, relaxaci, ale i zajímavé a tvořivé využití volného času. Prostřednictvím aktivit a činností ve školní družině rozvíjí u účastníků dovednosti potřebné pro život ve společnosti, vybavuje je žádoucími znalostmi, schopnostmi a postoji, posiluje osobnost každého jedince, pomáhá mu profilovat se a dosáhnout úspěchu. Klade důraz na vhodnou motivaci, radost z činnosti a povzbuzování.

Důležitou úlohu má školní družina také v prevenci sociálně patologických jevů.

2.1 Velikost a vnitřní organizace

Školní družina je součástí školy. Tvoří ji jedno oddělení s kapacitou 30 účastníků ve věku zpravidla od šesti do jedenácti let. Svou činnost vykonává každodenně v závislosti na rozvrhu hodin základní školy pro příslušný školní rok.

3. Popis materiálních podmínek

Pro svou práci využívá školní družina prostory I. i II. třídy s vybudovaným zázemím pro ŠD a tělocvičnu školy – místnost pro pohybové aktivity. Za příznivého počasí je využívána také školní zahrada s veřejným dětským hřištěm a vybavenou pergolou nebo hřiště ve sportovním areálu naproti škole.

Stravování účastníků probíhá ve školní jídelně, která je součástí školy. Pitný režim zajišťují zákonní zástupci/rodiče zásobováním účastníků tekutinami podle osobní potřeby. Také ve školní jídelně je denně v odpoledních hodinách zajištěn pro účastníky ŠD pitný režim.

Každoročně probíhá dovybavení školní družiny novými didaktickými pomůckami, hrami, hračkami a výtvarnými potřebami podle finančních možností školy.

4. Popis ekonomických podmínek

Na základě § 123 zákona 561/2004 Sb. (školský zákon) o poskytování úplaty za vzdělávání je ve školní družině stanoven poplatek 100 Kč měsíčně. Platba je uskutečňována vždy za dané období - pololetí v hotovosti nebo bezhotovostně na účet školy. Částka je použita na potřeby školní družiny.

Mzdové prostředky určené pro plat vychovatelky jsou hrazeny z finančních prostředků ze státního rozpočtu poskytovaných Krajským úřadem Zlín. Náklady spojené s provozem školní družiny jsou hrazeny z rozpočtu zřizovatele.

5. Popis personálních podmínek

Školní družinu tvoří jedno oddělení pod vedením plně kvalifikované vychovatelky. Vychovatelka si dle možností doplňuje vzdělávání akreditovanými vzdělávacími akcemi MŠMT v rámci DVPP a samostudiem za účelem rozvíjení pedagogického i všeobecného rozhledu. V případě ranního provozu zajišťuje chod školní družiny zpravidla zaměstnanec na základě dohody o provedení práce.

6. Popis psychosociálních podmínek

Ve školní družině je vytvářeno pohodové a příznivé sociální klima. Vychovatelka se snaží zajistit přátelskou, příjemnou atmosféru, aby zde účastníci trávili čas s pocitem bezpečí

a jistoty. Důraz je kladen na komunikaci, spolupráci a posilování kvalitních vztahů mezi účastníky.

7. Podmínky přijímání a ukončení vzdělávání

Školní družina je určena žákům 1. - 4. ročníku. Školní družina se naplňuje do počtu max. 30 účastníků.

Do školní družiny je žák/účastník zařazen na základě písemné přihlášky vyplněné a podepsané zákonnými zástupci žáka. O přijetí žáka do školní družiny rozhoduje ředitelka školy. Žáci přijati k pravidelné denní činnosti jsou evidováni v přehledu výchovně vzdělávací práce. Vzdělávání ve školní družině se ukončuje písemným odhlášením podepsaným zákonnými zástupci žáka.

8. Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Školní družina zajišťuje účastníkům bezpečnost fyzickou, sociální i emocionální.

Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví jsou stanoveny ve Školním řádu základní školy a Vnitřním řádu školní družiny.

9. Spolupráce se zákonnými zástupci a jinými subjekty

O činnosti školní družiny jsou zákonní zástupci účastníků pravidelně informováni při odpoledním předávání účastníků, prostřednictvím notýsků účastníků ŠD, dále prostřednictvím webových stránek školy či školního časopisu a také při třídních schůzkách. Školní družina se pravidelně podílí na různých akcích školy. V obci spolupracuje školní družina s místní obecní knihovnou, obecním úřadem, místním muzeem, včelařským kroužkem, mysliveckým sdružením a sborem dobrovolných hasičů.

10. Konkrétní cíle vzdělávání

Cílem zájmového vzdělávání je zejména harmonický rozvoj osobnosti každého účastníka. Prostřednictvím rozmanitých aktivit připravovat jedince pro život ve stávající společnosti a poskytovat mu potřebné vědomosti a dovednosti, pomáhat mu utvářet správné návyky a postoje. Zvyšovat odolnost účastníka vůči negativním vlivům, učit ho znát vlastní hodnotu a nacházet své místo ve zdravé sociální skupině.

Obecně:

- osvojovat a dodržovat pravidla slušného chování, bezpečnosti a ochrany zdraví
- aktivně naplňovat volný čas účastníků se zaměřením na různé oblasti vzdělávání
- utvářet správné pracovní návyky
- rozšiřovat slovní zásobu, podporovat samostatný projev a vystupování
- rozvíjet osobnost účastníka
- vést k prevenci nežádoucích jevů
- vychovávat ke zdravému životnímu stylu
- posilovat dovednosti účastníků získaných ve výuce
- rozvíjet všestrannou spolupráci s rodinami účastníků
- vést ke spolupráci účastníka s ostatními spolužáky

Pro činnost ve školní družině jsou voleny takové metody a formy práce, které směřují k naplňování těchto cílů:

a) Výchova ke zdravému životnímu stylu

- udržovat fyzické a duševní zdraví (zdravá skladba potravin, pitný režim, osobní hygiena, otužování, rozvoj citových stránek osobnosti dítěte)
- učit se aktivně a efektivně využívat volný čas
- vytvářet podmínky a prostor pro odpočinek a relaxaci

b) Posilování komunikačních a sociálních dovedností

- podporovat kultivaci slovního projevu
- vytvářet podmínky pro rozvoj slovní zásoby
- vést k umění naslouchat druhým, k umění sdělit svůj názor, přijmout názor ostatních a vyjádřit své pocity
- vštěpovat zásady slušného chování, morálních hodnot

c) Výchova k odstraňování nedostatků v psychické regulaci chování

- učit ovládat se, odstraňovat negativní citové reakce
- učit se, jak překonávat neúspěchy
- posilovat schopnosti objektivně hodnotit své jednání a přijímat důsledky svého chování
- podněcovat a rozvíjet tvořivé myšlení, logické uvažování a řešení problémů

d) Schopnost najít své místo ve skupině a ve společnosti

- vytvářet bezpečné prostředí k rozvoji sebepoznání, posilovat zdravé sebevědomí, posilovat pozitivní myšlení
- pomáhat uplatnit a respektovat individuální zájmy a potřeby
- podporovat rozvoj týmové spolupráce

e) Formování životních postojů

- vytvářet motivující prostředí k osobnímu rozhodování, k přijímání zodpovědnosti
- rozvíjet schopnost vzájemné tolerance, vést k ochotě pomoci

11. Formy a vzdělávání

Vzdělávání ve školní družině se uskutečňuje formou pravidelné výchovné, vzdělávací a zájmové činnosti, příležitostnými akcemi a nabídkou spontánních aktivit. Účastníkům má nabízet odpočinek i přípravu na vyučování. Uspořádání režimu dne dává možnost pohotově reagovat na individuální potřeby aktivity i odpočinku účastníků. Umožňuje organizaci činností v průběhu dne pružně přizpůsobit potřebám a aktuální situaci, reaguje i na neplánované situace v družině. Poměr řízených a spontánních činností je vyvážený. Účastníci jsou motivováni a podněcováni k vlastní aktivitě. Podle charakteru a cílů činnosti jsou využívány vhodné metody a formy práce.

Pro účely Vyhlášky č. 14/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání v platném znění se rozumí:

- a) pravidelnou denní docházkou přihlášení k zájmovému vzdělávání nejméně 4 dny v týdnu po dobu nejméně 5 po sobě jdoucích měsíců,
- b) pravidelnou docházkou přihlášení k zájmovému vzdělávání v rozsahu nejméně jedenkrát za 2 týdny po dobu nejméně 5 po sobě jdoucích měsíců, které není pravidelnou denní docházkou,
- c) nepravidelnou a příležitostnou docházkou přihlášení k zájmovému vzdělávání v jiném rozsahu, než je uvedeno pod písmeny a) a b).

Pravidelná činnost

Je dána týdenní skladbou zaměstnání a představuje zejména organizované aktivity zájmového či tělovýchovného charakteru.

Příležitostné akce

Přesahují zpravidla rámec pravidelné činnosti a nejsou zahrnuty do standardní týdenní skladby náplně práce ve školní družině. Jsou to například výlety, exkurze, celoškolské projekty, akce a další.

Spontánní aktivity

Zahrnují každodenní tělovýchovné a pohybové aktivity, výtvarné i rukodělné, dramatické, přírodovědné, hudební a vlastivědné činnosti, individuální klidové činnosti po obědě, v době před naplněním školní družiny všemi účastníky po ukončení školní výuky, při pobytu venku, po organizované části pobytu v družině nebo v tzv. koncové družině, kdy účastníci postupně odcházejí domů. Vychovatelka při těchto činnostech zajišťuje bezpečnost účastníků, ale také motivuje a podporuje některé jejich vlastní aktivity.

Odpočinkové činnosti

Jsou chápány nejen ve smyslu klidových činností (poslechové činnosti, individuální hry, četba po obědě), ale i jako aktivní odpočinek (rekreační činnosti), který má kompenzovat jednostrannou zátěž během školního vyučování – např. pohybové hry při pobytu venku, v tělocvičně.

Příprava na vyučování

Nespočívá ve vypracovávání domácích úkolů, ale jsou do ní zahrnuty didaktické hry, tematické vycházky a další činnosti, jimiž se upevňují a rozšiřují poznatky, které účastníci získali ve školním vyučování.

Konkrétní metody a formy práce:

- vycházky tělovýchovné, turistické, přírodovědné, poznávací
- pohybové a sportovní aktivity
- soutěže, závody
- křížovky, doplňovačky, kvízy, vícesměrky
- výtvarné a pracovní činnosti
- hry: námětové, smyslové, didaktické, konstruktivní, společenské
- besedy, rozhovor, diskuse
- dramatizace, četba, poslech četby
- zpěv, tanec, doprovod písní
- videoprojekce, audioprojekce
- práce na počítači
- skupinové práce, práce ve dvojicích, týmové práce
- výstavy, exkurze
- projekty, celoškolské akce

12. Obsah vzdělávání

Obsah vzdělávání ve školní družině vychází ze vzdělávací oblasti „Člověk a jeho svět“, která je definována v Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání.

Vzdělávání v oblasti Člověk a jeho svět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti účastníků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Účastníci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, chápat jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s významnými osobnostmi. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi,

všímat si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů. Soustředěně je pozorují a přemýšlejí o nich. Na základě poznání sebe, svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života. Při osvojování poznatků a dovedností se učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Kapitola **Člověk a jeho svět** je jedinou vzdělávací oblastí Rámcového vzdělávacího programu, která je koncipována pro 1. stupeň základního vzdělávání a je rozdělena do pěti tématických okruhů:

12.1 Místo, kde žijeme

V tomto tematickém okruhu účastníci poznávají nejbližší okolí, organizaci života v rodině, ve třídě, ve škole, ve školní družině, v obci a společnosti.

Výstupy:

- poznávání nejbližšího okolí
- organizace života ve škole
- organizace života doma
- znalost tradic naší obce, regionu
- znalost vybraných prvků dopravní výchovy

Aktivity:

- tematické vycházky
- orientace v prostorách školy
- orientace v obci a jejím okolí
- výtvarné činnosti
- rukodělné činnosti vycházející z tradic obce, regionu
- tematické a didaktické hry
- vyprávění, diskuze, besedy
- četba, poslechové činnosti
- zpěv a poslech písní a hudby
- taneční hry

12.2 Lidé kolem nás

V tomto tematickém okruhu si účastníci osvojují zásady vhodného chování a jednání s lidmi, poznávají význam a podstatu pojmů – tolerance, empatie, vzájemná úcta..., poznávají, jak se lidé sdružují, seznamují se se základními právy a povinnostmi.

Výstupy:

- osvojování a dodržování základů společenského chování
- dodržování pravidel při komunikaci, vzájemné naslouchání
- vytváření kladného vztahu ke spolužákům a pozitivního klima ve školní družině
- uplatnění prvků mediální výchovy
- uvědomění si vlastní individuality, rozdílností mezi lidmi

Aktivity:

- besedy, volné vyprávění, četba, pantomima

- výtvarné činnosti
- poslechové činnosti, počítačové hry
- didaktické hry a soutěže
- dodržování pravidel slušného chování
- prvky dramatické výchovy

12.3 Lidé a čas

Tematický okruh je zaměřený na budování správného režimu dne a jeho dodržování, sestavování a naplňování režimu ve školní družině, využívání volného času a smysluplných volnočasových aktivit.

Výstupy:

- budování správného režimu dne a jeho dodržování
- sestavování a naplňování režimu školní družiny
- vhodné využívání volného času, rozvoj zájmů a zálib
- uvědomování si, jak se mění lidé, věci, budovy, obec, krajina

Aktivity:

- hry, soutěže a kvízy
- dramatická výchova, pantomima
- tematická vyprávění, besedy
- sestavování denního režimu školní družiny
- výtvarné a pracovní činnosti
- vycházky

12.4 Rozmanitost přírody

Tematický okruh seznamuje s proměnlivostí a rozmanitostí živé i neživé přírody.

Výstupy:

- vnímání a znalost přírody okolo nás - rostliny, houby, živočichové
- uvědomování si proměn přírody v jednotlivých ročních obdobích
- jednoduché znalosti o počasí, pranostiky
- ochrana životního prostředí, třídění odpadu

Aktivity:

- vycházka, exkurze, pozorování, třídění informací, sběr přírodnin
- poslechové činnosti, video
- didaktické hry, kvízy, soutěže, hádanky
- beseda, vyprávění
- výtvarné a rukodělné činnosti
- práce na počítači, vyhledávání informací

12.5 Člověk a jeho zdraví

V tomto tematickém okruhu mají účastníci poznat sami sebe, získávají poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a o odpovědnosti za své zdraví.

Výstupy:

- znalost svého těla
- péče o své zdraví, osobní hygiena
- předcházení nemocem, úrazům, patologickým jevům
- pravidelné zařazování pohybových a tělovýchovných aktivit
- zdravý životní styl

Aktivity:

- tematické a didaktické hry
- dramatická výchova
- nácvik ošetření jednoduchého poranění
- výtvarné a rukodělné aktivity
- pohybové a sportovní hry v tělocvičně i venku
- tanečně pohybové a rytmizační hry

13. Klíčové kompetence školní družiny

Klíčové kompetence představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého účastníka. Prolínají všemi činnostmi zájmového vzdělávání.

13.1 Kompetence k učení

Účastník se učí s chutí, práci dokončí, klade si otázky, hledá na ně odpověď, získané vědomosti dává do souvislostí, uplatňuje je v praktických situacích a využívá k dalšímu vzdělávání.

13.2 Kompetence k řešení problému

Účastník si všímá dění okolo, snaží se řešit situace, při jejich řešení užívá logické, matematické, postupy, chápe, že vyhýbání se řešení problému nevede k cíli. Započaté činnosti dokončuje.

13.3 Komunikativní kompetence

Účastník ovládá řeč, vyjadřuje sdělení, myšlenky, otázky, odpovědi vhodně formulovanými větami, komunikuje bez ostychu a kultivovaně s vrstevníky i dospělými.

13.4 Sociální a personální kompetence

Účastník samostatně rozhoduje o svých činnostech, uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky, projevuje ohleduplnost, citlivost, rozpozná nevhodné chování, nespravedlnost, agresivitu, šikanu, spolupracuje ve skupině, dokáže se prosadit i podřídit - přijmout kompromis, respektuje jiné, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi.

13.5 Činnostní, občanské a pracovní kompetence

Účastník se učí plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, odhaduje rizika svých nápadů, odpovědně přistupuje k úkolům a povinnostem, uvědomuje si práva svá i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí (přírodní i společenské), dbá na své osobní zdraví i zdraví druhých.

13.6 Kompetence k trávení volného času

Účastník se orientuje v možnostech smysluplného trávení volného času, umí si vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic, rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinách i v individuálních činnostech, dokáže odmítnout nevhodnou nabídku volného času.

14. Rozpracování kapitol s jednotlivými klíčovými kompetencemi

ČLOVĚK A JEHO SVĚT

14.1 Místo, kde žijeme

Doma

- vyprávíme si o životě naší rodiny 2,3,4
- kreslíme a malujeme, jak trávíme volný čas 4,5,6
- besedujeme o naší rodině, kreslíme, tvoříme společně 2,3,4,6
- vyprávíme si o našem domě a jeho zařízení 2,3,4
- stavíme domy z různých stavebnic, malujeme dům snů 2,3,4,5

Ve škole

- orientujeme se v prostorách naší školy i v jejím okolí 1,2,6
- vyprávíme si o zlepšení prostředí ve škole 1,6
- podílíme se na výzdobě školy 1,6

Nejbližší okolí, dopravní výchova

- povídáme si o cestě do školy a domů 1,2,4
- zajímáme se o dopravní značky 1,2,6
- sledujeme dodržování pravidel silničního provozu, 1,3,5
- uvědomujeme si důsledky dopravních nehod 1,2,6
- orientujeme se v naší obci i jejím okolí 1,2,6

Naše obec

- poznáváme naši obec - vycházka 1,2,6
- navštěvujeme významné budovy a místa (OÚ, zvonice, muzeum) 1,2,3,6
- hrajeme tematickou hru Na průvodce obcí 1,2,3,4,5
- besedujeme o minulosti obce (beseda s místní kronikářkou) 1,3,4
- poznáváme tradice a zvyky obce i regionu 1,3,5,6
- čteme si pověsti, knihy o naší obci 1,3,6
- učíme se tance a hry 1,3,4,6
- tematické výtvarné a rukodělné činnosti 1,3,5

14.2. Lidé kolem nás

Rodina

- povídáme si o rodině, výtvarné zpracování 3,4,5
- pracujeme s tématem: „Maminka“- vyprávění, výtvarné zpracování 2,3,4
- vyrábíme přáníčka ke Svátku matek 3,4,5,6

Kamarádi

- sestavujeme pravidla soužití v oddělení školní družiny 2,3,4,5
- vytváříme autoportrét, portrét kamaráda 1,2,3,4,5,6
- hrajeme tematické hry pro rozvoj smyslů 1,3,5
- slušně zacházíme s majetkem školní družiny, udržujeme pořádek 2,5,6

Nejsme všichni stejní

- uvědomujeme si znevýhodnění některých lidí (zdrav. handicap apod.) 3,5
- zkoušíme si různé způsoby dorozumívání, pomoc handicapovaným 1,4,5,6
- hrajeme tematické hry pro rozvoj smyslů 2,3,4,6

Všude žijí lidé

- čteme si pohádky z různých světadílů 3,6
- ilustrujeme čtené pohádkové příběhy 3,6
- povídáme si o životě v jiných zemích 1,3
- povídáme si o typických znacích jednotlivých národů 1,2,6

Chování a jednání mezi lidmi

- osvojujeme si pravidla slušného chování 1,2,3
- dodržujeme základní hygienické návyky a pravidla stolování 2,5

Svátky a oslavy

- vyprávíme si o zvycích a tradicích jednotlivých období roku 1,3,5
- vyrábíme různé lidové předměty a výrobky 1,2,6
- zdobíme prostory školy 5,6
- soutěžíme a hrajeme hry 3,4,5,6

Základy mediální výchovy

- povídáme si o pořadech v televizi 3,6
- vybíráme si vhodné pořady 3,6
- porovnáváme realitu s některými filmovými příběhy, PC hrami 2,3,5

14.3 Lidé a čas

Co všechno stihneme během dne

- vyprávíme si o zásadách pravidelného denního režimu 1,2,3,6
- učíme se rozlišovat povinnosti a zábavu 1,2,3,5,6
- vyprávíme si příběhy o čase 1,3

Jak se mění lidé

- prohlížíme si fotografie lidí, hledáme rozdíly jednotlivých věkových období 1,3,4

Jak se mění věci, budovy, obec

- povídáme si o proměnách způsobu života dříve a dnes 3,5
- kreslíme významné objekty naší obce 1,5,6
- pátráme, jak se žilo na hradech a zámcích, vystřihujeme, lepíme 1,2,3,6,4

14.4 Rozmanitost přírody

Příroda kolem nás

- pozorujeme přírodu, sledujeme její proměny v jednotlivých obdobích roku 1,3,6
- učíme se písničky a básničky s přírodní tematikou 1,3,5
- dramatizujeme jednoduché pohádky o zvířátkách 1,3,6
- procvičujeme si vědomosti při didaktických hrách 1,2

Stromy

- porovnáváme siluety stromů a tvary jejich listů 1,2,6
- využíváme listy, plody, přírodniny pro koláže 1,2,3,5
- otiskujeme listy - využíváme různé výtvarné techniky 1,2,6

Hmyz

- učíme se poznávat hmyz, pracujeme s encyklopediemi 1,2
- kreslíme brouky a motýly 1,5,6

Ptáci

- vyprávíme si o ptácích a poznáváme ptáky stálé a stěhovavé 1,3,6
- krmíme ptáky v zimě 1,3,6
- kreslíme a malujeme ptáky 1,2,6

Rostliny

- pečujeme o pokojové rostliny 1,2,6
- seznamujeme se s různými rostlinami 1,3
- upozorňujeme na jedovaté rostliny 1,3

Zvířata

- napodobujeme hlasy zvířat a hrajeme hry s touto tematikou 2,3,4,6
- kreslíme domácí mazlíčky 2,4,6
- pozorujeme stopy zvířat ve sněhu 1,2,3
- malujeme své oblíbené zvíře, vyprávíme o něm 1,3,6
- hrajeme pexeso 1,2,4,6

Houby

- poznáváme základní druhy jedlých a jedovatých hub 1,2,3
- seznamujeme se se zásadami sběru hub

1,3

Počasí

- pozorujeme změny počasí a zpracováváme je výtvarně 1,2,3
- porovnáváme pranostiky k jednotlivým dnům s aktuálním vývojem počasí 2,3,5
- vyhledáváme pranostiky a přemýšlíme o jejich smyslu 1,2,3

Chráníme životní prostředí

- povídáme si o ochraně přírody 3,4,5
- třídíme odpad 1,5,6
- staráme se o čistotu v okolí školy 3,5
- vyhledáváme údaje o rostlinách a živočiších v encyklopediích a na internetu 1,2,5

14.5. Člověk a jeho zdraví

Poznáváme své tělo

- na arch papíru obkresluje postavu s důležitými tělesnými orgány 3,4,5
- hrajeme hru Hlava, ramena, ... 1,6

Osobní hygiena, pečujeme o své zdraví

- vyprávíme si o zdravém životním stylu a otužování 1,3
- upevňujeme hygienické návyky 1,4,5
- dodržujeme pravidla osobní hygieny 1,6
- povídáme si o vitamínech, kreslíme ovoce a zeleninu 1,3,6

Předcházíme nemocem, úrazům a patologickým jevům

- učíme se ošetřovat jednoduchá zranění 1,2
- vyprávíme si, jak předcházet úrazům – při koupání, jízdě na kole, chování na hřišti, přecházení vozovky apod. 1,3,4
- poukazujeme na důležitost bezpečnosti při všech činnostech, kterými žáci provozují
- na modelových situacích zkoušíme chování při setkání s neznámým člověkem, učíme se přivolat pomoc dospělých i policie 1,3,4
- učíme se důležitá telefonní čísla (150, 155, 158, 112) 1,2,3,4
- vyprávíme si o návykových látkách a jejich škodlivých účincích na zdraví člověka 1,2,3,4,5

Pohybové a tělovýchovné aktivity

- za příznivého počasí chodíme ven 5,6
- učíme se nové hry 6
- relaxujeme při hudbě 6
- hrajeme pohybové a sportovní hry 6
- seznamujeme se s pravidly jednotlivých her 4,5,6
- cvičíme v tělocvičně na nářadí nebo s různým náčiním 4,5,6
- povídáme si o sportu, kreslíme různé druhy sportů 1,3,5,6

Vysvětlivky:

- 1 Kompetence k učení
- 2 Kompetence k řešení problému
- 3 Kompetence komunikativní
- 4 Kompetence sociální a personální
- 5 Kompetence činnostní, občanské a pracovní
- 6 Kompetence k trávení volného času

15. Podmínky pro vzdělávání účastníků se speciálními vzdělávacími potřebami

Novela školského zákona č. 561/2004 Sb., § 16 a Vyhláška č. 27/2016 Sb. stanovují podmínky pro vzdělávání žáků/účastníků ŠD se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP).

Účastníkem ŠD se speciálními vzdělávacími potřebami je jedinec, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito účastníci mají právo na bezplatné

poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v §16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje škola i školské zařízení.

Při vzdělávání účastníků se speciálními vzdělávacími potřebami s přiznanými podpůrnými opatřeními se vychází z Plánu pedagogické podpory (pokud je zpracován) nebo z Individuálního vzdělávacího plánu na základě doporučení školského poradenského zařízení (KPPP, SPC), dále ve spolupráci se zákonnými zástupci účastníka, výchovnou poradkyní, školní metodičkou prevence, pedagogy školy, příp. asistentem pedagoga.

Druh a rozsah podpůrných opatření vychází ze speciálních vzdělávacích potřeb účastníka a také z toho, která podpůrná opatření má účastník k dispozici ve škole a školní družině a která jsou nezbytná i pro jeho činnost ve školském zařízení.

Pro úspěšné vzdělávání účastníků se speciálními vzdělávacími potřebami zabezpečí škola (ŠD) tyto podmínky:

- Uplatňování principu diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností, při stanovování obsahu, forem i metod výuky.
- Účastníkovi umožní používat potřebné a dostupné kompenzační pomůcky, zohlední druh, stupeň a míru postižení při hodnocení výsledků. Zohlední zdravotní stav a respektuje individualitu potřeb účastníka, podpoří nadání a talent účastníků se speciálními vzdělávacími potřebami vytvářením vhodné vzdělávací nabídky.
- V rámci diagnostiky a případné další pomoci při vzdělávání účastníků se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracuje ŠD se zákonnými zástupci účastníka ŠD i s odborníky z jiných resortů.
- Rozšíření spolupráce ŠD a zákonných zástupců při tvorbě koncepce a systému vzdělávání dotyčného účastníka se speciálními vzdělávacími potřebami.

16. Podmínky pro vzdělávání účastníků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaným účastníkem se rozumí jedinec, který při adekvátní stimulaci vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, intelektových činností nebo v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného se považuje účastník, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností.

Snahou je vytvořit podnětné a vstřícné prostředí, aby se účastník neuzavřel do vnitřního světa svých schopností a neodmítal komunikovat s okolním prostředím vrstevníků. Důležité je také, do jaké míry druh nadání účastníka koresponduje se schopnostmi a možnostmi jeho okolí, tzn. jeho rodiny, školní třídy, učitelů, vychovatelky ŠD i vrstevníků. V době, kdy účastníci vstupují do školy/ŠD, je pro ně důležité, aby se stali členy komunity, do které patří vzhledem ke svému věku, a to i přesto, že tyto účastníci obvykle snadno komunikují s dospělým nebo se staršími spolužáky.

Pro vytváření pozitivního klimatu mimořádně nadaným účastníkům nabízí školní družina dostatek vnímavosti okolí vzhledem k jejich specifikům.

Úpravy způsobů výchovy mimořádně nadaných účastníků

Při výchově a vzdělávání mimořádně nadaných účastníků vycházíme důsledně z principů individualizace a vnitřní diferenciací

- individuální vzdělávací plány
- doplnění, rozšíření a prohloubení vzdělávacího obsahu

- zadávání specifických úkolů
- zapojení do samostatných a rozsáhlejších prací a projektů

17. Evaluace

Evaluace je proces opakovaného vyhodnocování poskytujícího zpětnou vazbu pro zkvalitnění vlastní pedagogické práce, systematické shromažďování informací o účinnosti školního programu a o konkrétních činnostech ve školní družině, o kvalitě činnosti a úloze pedagoga ve výchovném procesu.

V praxi vyhodnocujeme činnosti a výchovnou práci denním nebo týdenním hodnocením s ohledem na stanovená kritéria.

Kritéria vycházejí z rámcových i specifických cílů rámcového vzdělávacího programu ZV pro mladší školní věk:

1. Výchova ke zdravému životnímu stylu
2. Posilování komunikačních a sociálních dovedností
3. Výchova k odstraňování nedostatků v psychické regulaci chování (ovládání negativních citových reakcí...)
4. Schopnost najít své místo ve skupině
5. Formování životních postojů

V průběhu školního roku jsou ve spolupráci s vedením školy realizována také dotazníková šetření určená zákonným zástupcům účastníků i pro účastníky samotné, která se zaměřují na činnost ŠD, materiální vybavení, akce a aktivity ŠD, potřeby a spokojenost ZZ i účastníků apod. Dále je vychovatelkou ŠD sledován celkový rozvoj účastníků i jejich individuální pokroky ve výchovně vzdělávacím procesu.

Pro výroční zprávu školy je každoročně zpracováno hodnocení o činnosti školní družiny v daném školním roce.